

SAMEN VOOR DUURZAAM BEHEER

BRAAMSTRUWELEN

De term braamstruweel verwijst naar een dichtgegroeide zone van bramenstruiken. Hoewel bramen vaak als hinderlijk worden gezien vanwege hun snelle groei en stekels, bieden ze een schuilplaats en voedselbron voor tal van dieren. Braamstruwelen zijn van grote ecologische waarde én nuttig in natuurbeheer. Mits goed beheerd, kunnen ze een waardevolle aanvulling zijn op biodiverse groenzones.

■ ECOLOGISCHE WAARDE

Braamstruwelen vormen een wirwar van stekelige takken die bescherming bieden voor planten en dieren:

- Vogels bouwen er veilige nesten in.
- Jonge bomen zijn beter beschermd tegen vraatschade van reeën.
- De bloemen en bessen zijn voedsel voor vogels, insecten, zoogdieren en mensen.

■ BRAAM ALS INDICATORSOORT

De aanwezigheid van bramen zegt iets over de toestand van je bodem:

- Bij verdroging: bramen vestigen zich snel en verdringen andere vegetatie.
- Bij stikstofverrijking: bramen groeien uitbundig, net als brandnetels.
- Een plots toename van braam kan dus wijzen op verstoorde bodemomstandigheden zoals uitdroging of een teveel aan nutriënten.

Beheer van bramen met bosmaaier

Bramen

Doordat bramen snel reageren op veranderingen in bodemgesteldheid, kunnen ze ook nuttig zijn in het monitoren van beheermaatregelen. Neemt de braamgroei sterk toe na een ingreep, dan is dat vaak een teken van verstoring of verrijking. Anderzijds kan een geleidelijke afname erop wijzen dat de bodem zich herstelt of verarmt. Zo fungeert de braam niet alleen als waarschuwingssysteem, maar ook als barometer voor de kwaliteit van je ecosysteem.

■ BEHEER VAN BRAAMSTRUWEEL

Een goed onderhouden braamstruweel behoudt zijn ecologische waarde. Volg deze richtlijnen:

Vorbereiding

- Draag beschermkleding: veiligheidsbril, lange broek en handschoenen.
- Gebruik geschikt materiaal: bosmaaier met mes, heggenschaar of boszeis.

Hoe maaien?

- Maai de houtige stengels op ongeveer 10 cm boven de grond.
- Voer het maaisel af en stapel het in een schaduwzone waar bramen welkom zijn.
- Laat het maaisel niet liggen op de gemaaide plek, dat bemoeilijkt het toekomstig beheer.

Timing en aanpak

- Maai gefaseerd in blokken, niet alles in één keer. Zo blijft er beschutting voor dieren.
- Vermijd maaien tijdens de broedtijd (15 maart – 15 juli). Ideale periode: juli – augustus.

■ BELEVINGSWAARDE

Soms groeien bramen té sterk en is beheersing of bestrijding nodig. Vermijd steeds verrijking van de bodem door al het maaisel grondig te verwijderen.

Effectieve methoden:

- **Begrazing met geiten:**
Geiten eten jonge bramenscheuten graag op, zeker als er weinig ander voedsel is. Maai eerst het gebied en laat geiten daarna het onderhoud doen. Houd wel rekening met een goede (tijdelijke) omheining.
- **Herhaald maaien:**
Door regelmatig te maaien op 10 cm hoogte put je de wortels uit. Op termijn neemt de braam af.
- **Wortels rooien:**
Dit is arbeidsintensief werk. Machinale rooing is mogelijk, kies dan voor machines met lage bodemdruk om bodemverdichting te vermijden.
 - Verzamel de wortels en stapel ze op een schaduwrijke plek waar ze kunnen uitdrogen.
 - Bedek de wortels niet met ander organisch materiaal, om heruitloop te voorkomen.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

provincie
Oost-Vlaanderen

